

1. Innledning.

1.1. Tallfølger.

En *tallfølge* er rett og slett en følge av tall (eller matematiske uttrykk). Vi kan skrive en tallfølge slik:

$$a_0, a_1, a_2, \dots, a_n, \dots$$

eller kortere

$$\{a_n\}, n = 0, 1, 2, \dots$$

Ovenfor er det første leddet kalt a_0 . Ofte lar vi a_1 være det første leddet. Merk at a_n symboliserer ledd nr n i tallfølgen (eller ledd nr $n + 1$ dersom første ledd er a_0), mens $\{a_n\}$ symboliserer *hele* tallfølgen.

Dersom tallfølgen har uendelig mange ledd, har vi en *uendelig* tallfølge.

En tallfølge kan gis på to måter:

- **Eksplisitt:** Vi oppgir da en formel for a_n .

Eksempel 1.1: Sett opp de 5 første tallene i tallfølgen gitt ved

$$a_n = \frac{n}{n+1}, n = 0, 1, 2, \dots$$

Løsning: Innsetting av $n = 0, 1, 2, \dots$ gir tallfølgen

$$a_0 = \frac{0}{0+1} = 0, \quad a_1 = \frac{1}{1+1} = \frac{1}{2}, \quad a_2 = \frac{2}{2+1} = \frac{2}{3}, \quad a_3 = \frac{3}{3+1} = \frac{3}{4}, \quad a_4 = \frac{4}{4+1} = \frac{4}{5}.$$

Oppgave 1.1.

- **Rekursivt:** Vi oppgir da ett (eller flere) startledd, samt en sammenheng mellom etterfølgende ledd i tallfølgen.

Eksempel 1.2: *Fibonacci-tallene* er definert ved at de to første tallene er lik 1, og alle de andre tallene er lik summen av de to foregående. Matematisk formulert:

$$a_0 = a_1 = 1$$

$$a_n = a_{n-2} + a_{n-1}, n = 2, 3, 4, \dots$$

Sett opp de 8 første tallene i denne tallfølgen.

Løsning: De 8 første tallene blir

$$\begin{aligned} a_0 = a_1 = 1, & & a_2 = a_0 + a_1 = 1 + 1 = 2, & & a_3 = a_1 + a_2 = 1 + 2 = 3, \\ a_4 = a_2 + a_3 = 2 + 3 = 5, & & a_5 = a_3 + a_4 = 3 + 5 = 8, & & a_6 = a_4 + a_5 = 5 + 8 = 13, \\ a_7 = a_5 + a_6 = 8 + 13 = 21. & & & & \end{aligned}$$

Oppgave 1.2.

Forelesningsnotater i matematikk. Tallfølger og rekker.

Hittil har vi kun snakket om *tallfølger*. Vi kan nå gå videre etter to spor:

1. I mange praktiske situasjoner er tallfølgene gitt på rekursiv form, slik som med Fibonacci-tallene i eksemplet ovenfor. Sammenhengen mellom leddene kalles gjerne en *rekursiv likning* eller en *differenslikning*. Noen ganger er vi i stand til å gå over fra den rekursive formen til en eksplisitt formel for a_n . Vi sier da at vi *løser differenslikningen*. Teknikker for løsning av noen typer differenslikninger er beskrevet i disse notatene:
 - [Lineære første ordens differenslikninger](#).
 - [Lineære andre ordens differenslikninger](#).
 - [System av lineære første ordens differenslikninger](#).
2. Vi kan summere ledd i en tallfølge. Da får vi ei *rekke*. Vi har mange forskjellige typer rekker som spiller en overraskende stor rolle i matematikken, og som har mange praktiske anvendelser. Vi skal gå gjennom stoffet i denne rekkefølgen:
 - Før vi for alvor går i gang med rekker, må du skaffe deg mer kunnskap om generelle egenskaper ved [tallfølger](#).
 - Deretter skal vi se på generelle egenskaper ved [rekker](#).
 - Vi skal også få et lite gjensyn med to typer rekker som du forhåpentlig kjenner fra før: [aritmatiske rekker](#) og [geometriske rekker](#).
 - Et av de vanskeligste problemområdene ved uendelige rekker er å avgjøre om rekkene *konvergerer* eller ikke, d.v.s. om summen av uendelig mange ledd går mot en fast grense. Vi skal derfor lære oss noen [konvergenzkriterier](#).
 - Nå kommer vi endelig til et av hovedpoengene: vi skal se på [potensrekker](#) og spesielt på [Taylor-rekker](#).
 - Til slutt skal vi ta for oss en spesiell type rekker som kalles [Fourier-rekker](#).